

Handleiding docent - Huwelijkse gevangenschap

Achtergrondinformatie voor de docent

Bij huwelijkse gevangenschap lukt het iemand niet een (religieus) huwelijk te beëindigen. Het komt vooral voor bij joden, moslims, christenen en hindoes. Vrouwen zijn meestal het slachtoffer. Het lukt vaak wel om voor de wet te scheiden, maar om het religieus huwelijk te beëindigen is de medewerking van de partner vereist.

Een vrouw die 'gevangen' zit in het huwelijk kan vaak niet opnieuw trouwen. In het land van herkomst wordt dat gezien als overspel. De vrouw kan vaak ook niet reizen in het land van herkomst zonder toestemming van de man. Daarnaast zijn de financiële gevolgen van een echtscheiding voor veel vrouwen groot. Soms moet zij de man financieel compenseren door haar financiële rechten, zoals bruidsgave en het recht op alimentatie en bezittingen, op te geven. De mannelijke partner kan vaak wel zonder gevolgen opnieuw trouwen.

Wat is huwelijkse gevangenschap?

Animatie afspelen. Na vertoning kunnen deelnemers de eerste reacties geven.

Notities

Algemene vragen:

- *Wat heb je gezien?*
- *Wat gebeurt er volgens jou?*

Verdiepende vragen:

- *Wat vind je van wat je zag? Wat vind je van het gedrag van de 'personen' in de animatie?*
- *Wat zou je doen als je dit ziet gebeuren?*
- *Heb je in de animatie iets gezien of gehoord waar je het niet mee eens bent? Zo ja, waarom ben je het er niet mee eens?*
- *Weet je hoe je in huwelijkse gevangenschap komt? En hoe je het kunt voorkomen?*
- *Weet je wat de gevolgen zijn van huwelijkse gevangenschap?*
- *Ken je situaties van huwelijkse gevangenschap? Wat gebeurde er?*

Wat zijn je rechten?

- **Je hebt het recht om te kunnen scheiden.**
- **Huwelijkse gevangenschap is strafbaar in Nederland:**
Notitie: De rechter kan de partner verplichten om mee te werken aan de religieuze scheiding. De partner kan een geldboete krijgen als hij niet meewerkt.
- **Eerst voor de wet, daarna voor het geloof trouwen:**
Notitie: De Nederlandse wet beschermt je en regelt automatisch een aantal zaken voor je als je gaat scheiden. Bijvoorbeeld geld voor de kinderen of de verdeling van spullen.
- **Je mag maar met één persoon getrouwd zijn.**

Wat kan je doen?

- **Huwelijkse gevangenschap voorkomen**
Notitie: Veertig procent van de huwelijken eindigt in een scheiding. Daarom is het belangrijk om, het liefst vooraf, afspraken te maken bij de notaris. Bij de notaris kunnen stellen vastleggen wat er moet gebeuren als ze gaan scheiden. Ze kunnen afspreken dat als ze voor de wet scheiden, ze automatisch ook voor het geloof scheiden en dat de partner een boete

moet betalen als die niet meewerkt. Ook kunnen er afspraken worden gemaakt over de bruidsschat. Benadruk dat afspraken die bij de imam zijn gemaakt niet geldig zijn voor de Nederlandse wet. Ook getrouwde stellen, kunnen afspraken maken over hun huwelijk en scheiding bij de notaris.

- **Al gevangen in het huwelijk?**

Notitie: Verwijs door naar de politie, Veilig Thuis of Femmes for Freedom.